

ਕੀ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ?

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿੱਖਲਾਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ (specific learning difficulties) ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀ ਸਟੇਜ ਟੈਸਟਸ (ਸਾਟਸ) (key stage tests (SATs)) ਜਾਂ ਜੀ.ਸੀ.ਐਸ.ਈ./ਏ ਲੈਵਲ ਕੋਰਸਾਂ (GCSE/ A level courses) ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ, ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਜਵਾਬ ਲਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਅੱਕਸੈਸ ਅਰੇਂਜਮੈਂਟਸ (access arrangements) ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੱਕਸੈਸ ਅਰੇਂਜਮੈਂਟਸ (Special access arrangements) ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਸਕ ਦੇ ਹਨ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਐਸ.ਈ.ਐਨ.ਸੀ.ਓ. (SENCO) ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਕੀ ਕੋਈ ਸਹਾਰਾ ਸਮੂਹ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਥੀ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਾਂ?

ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਸਥਾਨਿਕ ਅਥੋਰੀਟੀਆਂ ਸਹਾਰਾ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲ ਮੇਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ।

ਸਿੱਖਲਾਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਸੰਪਰਕ ਦੇਖੋ।

ਸੰਪਰਕ

ਚੰਗੇ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਉੱਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ

ਦਾ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ-ਐਸ.ਪੀ.ਐਲ.ਡੀ. ਟਰੱਸਟ (The Dyslexia-SpLD Trust)
01344 381 564 ਜਾਂ info@thedyslexia-spldtrust.org.uk

www.interventionsforliteracy.org.uk
www.thedyslexia-spldtrust.org.uk

ਹੈਲਨ ਆਰਕੈਲ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਸੈਂਟਰ (Helen Arkell Dyslexia Centre)
01252 792 400 ਜਾਂ enquiries@arkellcentre.org.uk
www.arkellcentre.org.uk

ਸਥਾਨਿਕ ਸਹਾਰਾ ਸਮੂਹਾਂ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਲਈ

ਬਰਿਟਿਸ਼ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਏਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (British Dyslexia Association)
ਮਦਦ ਲਾਇਨ 0845 251 9002 ਜਾਂ helpline@bdadyslexia.org.uk
www.bdadyslexia.org.uk

ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਅਕਸ਼ਨ (Dyslexia Action)
01784 222 300 ਜਾਂ info@dyslexiaaction.org.uk
www.dyslexiaaction.org.uk

ਡਕਾਂਬ? ਹਨਕ ਪਕੋ ਫਨਕਬ?

ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ (dyslexia) ਕੀ ਹੈ?

ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ (Dyslexia) ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਸਮਝ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਉਲਝਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਕਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਨੁਭਵ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ (Dyslexia) ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਜੋੜ ਮੁਹਾਰਤਾਂ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ (Dyslexia) ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪੁਨੀ ਉਚਾਰਨ ਲਈ ਪੁਨੀ ਸ਼ਾਸਤਰ (phonics) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਸ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਨੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਵੰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰੀ ਬੋਲੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣੀ ਕਠਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼।

ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ (Dyslexia) ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇੱਕਸਾਰਤਾ ਜਾਂ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਕਾਗਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਵਧੇਰੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿੱਖਲਾਈ ਮੁਸ਼ਕਲ (specific learning difficulty) ਹੈ ਅਤੇ ਕਰੀਬ 10% ਆਬਾਦੀ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਘੱਟ ਤੀਬਰ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਾਧੂ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੀਬਰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜੀ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੈਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਦਾ/ਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਡਿਸਲੈਕਸਿਕ (dyslexic) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੰਕੇਤ ਪੜ੍ਹਨ, ਲਿੱਖਣ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਜੋੜ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੱਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਘੱਟ ਸੁਣਨ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਜ਼ਰ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਚਾਲੂ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨ, ਲਿੱਖਣ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਜੋੜ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਾਰਨ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਘੱਟੀਆਂ ਸ਼ਬਦਜੋੜ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਇਤਹਾਸ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬੱਚਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਦੇ ਕੁੱਝ ਅਗੇਤੇ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਇਤੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਿੱਖਲਾਈ ਅਰੰਭ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਤੁਕਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਪ੍ਰਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਬੋਤਰਤੀਬ ਕਰ ਦੇਣਾ ਪੈਂਤੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਨੀਆਂ (ਜਾਂ ਨਾਂ) ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ।

ਬਾਦ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ, ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਭੁਲਦੇ ਰਹਿਣਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਾ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਲੰਮੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਉਚਾਰਨ ਬਾਰੇ ਪੱਕਾ ਨਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਵੰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ।

ਜੇ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਡਿਸਲੈਕਸਿਕ (dyslexic) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਸੱਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਅੱਜ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖਲਾਈ ਸੱਭ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਉਚਿੱਤ ਹੈ। ਐਪਰ, ਜੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਕਾਫ਼ੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਜਾ ਵਧਾ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਕੂਲਾਂ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬੱਚਾ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਦਿਅਕ ਲੋੜਾਂ ਤਾਲ-ਮੇਲ ਕਰਤਾ (ਐਸ.ਈ.ਐਨ.ਸੀ.ਓ.) (Special Educational Needs Coordinator (SENCO) ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ।

ਕੀ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਲਿੱਖਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਜੋੜ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਜਾਵੇਗਾ?

ਸਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਲਿੱਖਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਜੋੜ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਜਾਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ।

ਸਹਾਇਕ ਤਕਨੋਲੋਜੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨਾਂ, (smart phones), ਲਾਪਟੋਪਾਂ (laptops) ਅਤੇ ਟਾਬਲਟ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ (tablet computers) ਨੇ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਡਿਸਲੈਕਸਿਕ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

ਤਰੱਕੀ ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੂਲ ਹੁਣ ਜਲਦੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਆਸਾਨ ਟੈਸਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਡਿਸਲੈਕਸੀਆ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ ਅਧਿਆਪਕ ਜਾਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ (educational psychologist) ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

